

Mataifa: Sehemu ya 2

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: *Mwa. 2:9–17; Dan. 2:31–35; Isa. 17:12, 13; Dan. 7:1–3; Rum. 3:10–19; Ufu. 12:15, 16; Ufu. 10:1–11.*

Fungu la Kukariri: “Acheni, mjue ya kuwa Mimi ni Mungu, Nitakuzwa katika mataifa, nitakuzwa katika nchi” (*Zaburi 46:10*).

Kwa karne nyingi, baadhi ya watu wametoa hoja kwamba Mungu alitaka Anguko, kwamba lilikuwa kusudi Lake kwa wanadamu kuangukia katika dhambi na kifo, na hivyo kumsababisha Yeye—katika nafsi ya Yesu—kwenda msalabani. Hata hivyo, ni kwa namna gani nyingine angeweza kudhihirisha kwa ubora kabisa na waziwazi kina cha upendo Wake kwa wanadamu kuliko kufa msalabani kwa ajili yao? Kwa kifupi, mawazo hayo yanaendelea, Mungu alihitaji wanadamu waanguke.

Huo ni msimamo wa kutisha na kuhuzunisha sana. Kamwe halikuwa kusudi la Mungu kwamba Shetani au wanadamu kuanguka. Uasi wa Shetani, na kisha wa wanadamu, ulikuwa janga lenye matokeo mabaya, na furaha yetu ndani Yake ingebaki kamili kama wazazi wetu wa kwanza wasingeanguka.

Juma hili, tutaendelea kuangalia matatizo yaliyosababishwa na Anguko na shauku ya kuwa na serikali ya kibinadamu kinyume na utawala wa Mungu. Kweli hizi zimefunuliwa kwa kina katika kitabu cha Danieli, ambacho kinaonesha kwamba Mungu alikuwa sahihi alipowaonya watu Wake kuhusu kile ambacho kingetokea wakati wangemwacha na kuchagua wafalme wa kidunia badala Yake. Hiki ndicho walichopata: wafalme wa kidunia badala yake, na wenye dhambi wakiwatawala wenye dhambi—kamwe si muunganiko mzuri.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Mei 3.*

Amri ya Kwanza Kabisa

Bustani ya Edeni ilikuwa darasa kwa watu wa kwanza wa Mungu, mahali ambapo mwingiliano wao na viumbe ungewafundisha bila kikomo wao na watoto wao kuhusu Mwumbaji. “Wanandoa hawa watakatifu hawakuwa tu watoto chini ya uangalizi wa pekee kama ule wa baba kutoka kwa Mungu,” Ellen G. White alionesha, “lakini pia walikuwa wanafunzi waliokuwa wakipokea maagizo ya Mwumbaji mwenye hekima yote. . . . Siri za ulimwengu unaoonekana--“hizo kazi za ajabu za Huyo Mkamilifu wa maarifa” (Ayu. 37:16)—ziliwapa chanzo kisichokoma cha mafundisho na furaha.”—Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza, uk. 50, 51.

Soma Mwanzo 2:9–17. Ni amri gani ilikuwa ya kwanza, katazo, ambalo Mungu aliwapa wanadamu na kwa nini ilikuwa muhimu sana?

Kutumiwa kwa mara ya kwanza kwa mzizi wa kitenzi tswi, “kuamuru,” ambayo Mungu aliwapa wanadamu ni katika Mwanzo 2:16,17 amri ya kutokula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Ujuzi fulani unawezaje kukatazwa? Je, si jambo la manufaa kupata uzoefu na kujua zaidi?

Si kwa mujibu wa Maandiko: Mungu alikusudia kuwaelimisha watu Wake kikamilifu huku akiwaepusha na mateso ya muda mrefu ambayo ujuzi fulani ungesababisha, kama vile ambacho kingetokea baadaye wakati watu wangechagua kujitawala badala ya kutawaliwa na Bwana Mwenyewe.

Miaka elfu moja baadaye, wakati Israeli ilipoomba mfalme, Bwana aliweka wazi matokeo (kama tulivyogundua juma lililopita), Naye akawajulisha watu Wake kwamba uamuzi wa kujiondoa katika utawala Wake wa moja kwa moja ungedumu hadi mwisho wa wakati.

Kadiri wafalme wa Israeli walivyozidi kuwa waovu zaidi mmoja baada ya mwingine, watu wa Mungu wa agano wakawa watu wa kiulimwengu sana, na kuondolewa kabisa katika kusudi lao, kiasi kwamba akawapa hata zaidi kile walichotaka: serikali ya kibinadamu.

Kukiendea kitabu cha Danieli tukiwa na usuli huu akilini kunaweza kuelimisha: si tu kwamba mwendo wa falme unaoelezwa katika maono ya kitabu hicho ni shtaka la “mataifa”—Wamataifa—pia ni shtaka la kushindwa kwa Israeli, kukataa kwao kufuata mitswot (amri) zake. Karne nyingi za kutawaliwa, badala ya uhuru uliotolewa kwa mara ya kwanza katika Edeni, zingekuwa darasa jipya ambapo mioyo iliyo tayari ingeweza kushuhudia tofauti kubwa kati ya falme za ulimwengu huu na ufalme wa Mungu.

Fikiria juu ya aina za maarifa, hata sasa, ambayo wengi wetu tungekuwa na hali bora bila kujua. Hili linatusaidiaje kuelewa kile kilichokatizwa katika Edeni?

Danieli 2

Ilikuwa wakati wa utumwa wa Babeli, kupitia kwa nabii Danieli, ambapo Mungu alitoa maelezo ya kuvutia zaidi tuliyo nayo kuhusu uhusiano kati ya watu Wake na falme za ulimwengu huu. Watu wake hawakuwa huru tena; sasa wangekuwa wanavuna matokeo ya chaguzi zao. (Na, yumkini, kujifunza kutokana nayo?)

Soma Danieli 2:31–35, inayotoa mtazamo mpana wa matukio ya historia ya ulimwengu hadi mwisho wa wakati. Ni kweli zipi muhimu tunazoweza kujifunza kutokana na unabii huu wa kustaajibisha?

Mwishoni mwa karne ya kumi na tisa, watu wengi walikuwa wanaweka imani mpya katika maendeleo ya mwanadamu. Maonesho ya Paris (1900), kwa mfano, yalikuwa udhihirisho wa kushangaza wa msimamo wa kutegemea mazuri kwa wakati ujao. Kwa hakika, pamoja na maendeleo yetu yote ya kiteknolojia na kisayansi, mengi ya matatizo mabaya zaidi ya wanadamu yangekoma! Wanadamu walipoingia katika karne ya ishirini, miongoni mwa watu wengi wenye fikara nyingi walikuwa na msimamo huu wa kutegemea mazuri kwa kiasi kikubwa kwamba dhana/mawazo ya Kuelimika—kama vile ukamilifu wa kibinadamu na uwezo wa mantiki—yangeleta enzi mpya ya ajabu kwa wanadamu.

Hata hivyo, Vita vya Kwanza vya Dunia vilikatiza ndoto hizo haraka, na kufikia mwisho wa karne ya ishirini, tulikuwa tumepoteza zaidi ya watu milioni 200 katika vita. Tunaweza kuwa na maendeleo katika maana ya kiteknolojia, lakini kwa hakika si katika maadili. Kwa kumnukuu Dkt. Martin Luther King Jr., tumeelekeza vyema makombora lakini tumewaelekeza vibaya watu. Na huo ni muunganiko wa kutisha sana.

Wanafunzi wengi wa unabii wameona kwamba metali katika Danieli 2 zinaanza na yenye thamani zaidi kwenda kwa yenye thamani ndogo zaidi: dhahabu inaishusha fedha thamani, fedha inaishusha thamani shaba, na shaba hadi chuma, hadi tunaishia kwenye chuma na udongo tu.

Charles Darwin, Karl Marx na wengine, wanafikra mahiri wa karne ya kumi na tisa walijaribu kutuaminisha kwamba wanadamu kwa namna fulani wanapiga hatua kwenda juu—kwamba tunabadilika kibiolojia na kijamii. Na ingawa kwa namna fulani maisha ya mwanadamu yamestawi (angalau katika kiwango cha kimwili) ni nani kwa hakika anatazamia wakati ujao wa ulimwengu huu, jinsi unavyotawaliwa na kudhibitiwa sasa, kwa matarajio makubwa kuhusu amani, usalama na ustawi?

Yesu alionya, “ ‘Nanyi mtasikia habari za vita na matetesi ya vita. . . . Kwa maana taifa litaondoka kupigana na taifa, na ufalme kupigana na ufalme. Kutakuwa na njaa, na tauni, na matetemeko ya nchi mahali mahali’ ” (Mt. 24:6, 7). Licha ya maonyo hayo, tunawezaje kupata faraja kwa kujua kwamba tumeonywa kabla kwa habari ya hayo?

Danieli 7

Ndoto ya Danieli 2 iliwasilishwa kwa mfalme wa Babeli kwanza. Maono ya Danieli 7, kinyume chake, yaliwasilishwa kwa nabii Mwebrania, sehemu ya watu wa Mungu wa agano.

Danieli anaoneshwa mada ileile kama Nebukadneza, lakini kwa mtazamo tofauti. Badala ya sanamu, anaona mfuatano wa mataifa yakiinuka kutoka baharini, matokeo ya upepo unaovurugavuruga maji. Mataifa haya yalikuwa katika hali ya vita daima na kusababisha mabadiliko ya kudumu ya mamlaka kati yao. Aya kama vile *Zaburi 65:5–8; Isaya 17:12, 13; na Yeria 46:7, 8* zinatumia ufanani wa mafuriko na mawimbi kuelezea msukosuko kati ya mataifa.

Kinyume chake, Nchi ya Ahadi ilikuwepo, angalau kwa kipindi fulani cha wakati, kama kisiwa cha amani na usalama katikati ya bahari ya falme za Wamataifa—taifa takatifu lililowekwa juu ya msingi imara wa serikali ya Mungu, kinyume na mataifa kaidi yaliyolizunguka.

Soma Danieli 7:1–3. Kuna harakati nyingi katika tukio hili. Ni masomo gani tunaweza kupata kutoka kwa taswira hii, kama vile mnyama aliyeinuka kwanza kutoka baharini?

Danieli anatazama machafuko ya vita vya Wamataifa kutoka ufuoni, kwa ghafula wanyama wanaanza kuja juu ya nchi—katika eneo lake! Matatizo ya Wamataifa yalikuwa sasa matatizo ya watu wake. Walikuwa wamechagua kuishi kama Wamataifa, kwa hiyo sasa wangeishi pamoja na (na chini ya) Wamataifa. Kuanzia kwa utawala wa Babeli, watu wa agano la Mungu hawakupata tena uhuru kamili au wa kudumu.

Huku kupoteza uhuru kwa watu wa Mungu leo kutaendelea hadi mwisho wa wakati, hatimaye Kristo atakaporejeshwa mahali Pake anapostahili kama Mfalme wetu. Katika Agano Jipya, watu wa Mungu waliendelea kuteseka chini ya utawala wa Ufalme wa Kirumi na kisha chini ya mateso ya pembe ndogo, mrithi wa Rumi ya kipagani.

Ingawa, kihistoria, baadhi ya mataifa yamekuwa bora kuliko mengine, na enzi zingine zimekuwa na amani zaidi kuliko zingine, sehemu kubwa ya historia ya mataifa, jamaa na falme imekuwa ikitoka katika msiba mmoja hadi mwingine, kutoka kwa mkandamizaji mmoja hadi mwingine. Na mara nyingi haya yote hufanywa chini ya watawala wanaodai kuwa na nia njema tu kwa watu wao. Ni tofauti iliyoje na utawala ambao Mungu alikuwa ameutaka kwa ajili ya watu Wake, kama tu wangeuchagua.

Warumi 3:10–19 inasaidiaje kueleza mengi sana kuhusu ulimwengu wetu? Kwa namna gani aya ya 19, hasa, inaonesha kwa nini tunahitaji sana injili katika maisha yetu?

Kati ya Ardhi na Bahari

Taswira ya nchi na bahari katika Biblia, hasa kwa unabii, inaweza kufundisha sana. Fikiria kuhusu mfano wa nchi na bahari katika unabii wa Biblia, vyenye kutofautiana sana.

“Kwa njia ya ishara, nchi na bahari vinapowekwa sambamba, mara nyingi nchi inawakilisha ulimwengu uliopangwa, au hata nchi ya Israeli, wakati bahari inarejelea mataifa ya Wamataifa ambayo yanaitishia jinsi bahari inavyoitishia nchi.”—Beatrice S. Neall, “Sealed Saints and the Tribulation,” in *Symposium on Revelation*, Book 1, ed. Frank B. Holbrook, (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, General Conference of Seventh-day Adventists, 1992), uk. 260.

Katika mawazo haya, nchi ni mahali pa utulivu, palipojengwa juu ya serikali ya Mungu; bahari inawakilisha ghasia isiyo na utulivu wa mataifa iliyojengwa juu ya kiburi cha wanadamu.

Ukiwa na wazo lililoelezewa hapo juu kama usuli, soma Ufunuo 12:15, 16 na Ufunuo 13:1, 11. Ona usambamba kati ya maji na nchi. Vinatumiwa je na vinaweza kutufundisha nini kuhusu jinsi ya kuelewa unabii?

Ona kwamba joka anatumia maji kumtesa mwanamke (kanisa). Kama tulivyoona, katika unabii maji mara nyingi ni ishara ya serikali za dunia na ghasia na machafuko ambavyo mara nyingi vinaambatana nazo. Kwa hiyo, tunaweza kuona jinsi Shetani alivyoweza kutumia umma, wakichochewa na viongozi wao, kuwatesa watu wa Mungu katika sehemu kubwa ya historia ya kanisa.

Pia, Waadventista wa Sabato wameelewa *Ufunuo 12:16* kurejelea waumini wanaoteswa kuhamia Dunia Mpya. Ikiwa uelewa wetu wa nchi na bahari ni sahihi, hili linasema nini kuhusu kuanzishwa kwa Jamhuri ya Marekani?

Je, tunaweza kuichukulia “nchi” kama vile “Nchi ya Ahadi,” ilivyokuwa—mahali palipotengwa kwa ajili ya watu wa Mungu? Je, hili linaweza kuwa ndiyo sababu mnyama wa nchi kavu anaonekana kwanza kuwa kama mwana-kondoo? Ingawa Amerika haijawahi kuwa “Israeli Mpya” kama baadhi ya waanzilishi wake wa awali walivyopenda kuiona, kwa muda mrefu imekuwa nchi ya uhuru wa kidini kwa mamilioni ya watu waliokandamizwa kidini ulimwenguni.

Cha kusikitisha, mnyama huyu kama mwana-kondoo siku moja atanena “kama joka” (*Ufu. 13:11*). Marekani, ambayo kwa muda mrefu imekuwa mwanga wa uhuru wa kidini kwa wanaoteswa, itakuwa mtesaji mkuu wa kidini! Huu ni mfano mwingine wa kile kilichotokea wakati wanadamu walipochagua kujitawala wenyewe badala ya kutawaliwa na Mungu.

Toa Unabii Tena

Kanisa la masalio lilizaliwa katika Dunia Mpya, mahali ambapo wale wanaotafuta uhuru wa kidini walikimbilia wakati wa karne ya kumi na saba na kumi na nane. Kwa kuzingatia vikwazo vya muda mrefu vya kidini na kisiasa vilivyokuwepo kwingineko, inatia shaka kwamba kuanza kwa vuguvugu hili kungetokea kwa haraka au kwa nguvu katika sehemu zingine kama ilivyokuwa katika nchi mpya iliyokuja kuwa Marekani.

Soma Ufunuo 10:1–11, inayoelezea kuanza kwa vuguvugu hilo. Tafuta baadhi ya vipengele tulivyojifunza, kama vile “mataifa,” nchi na bahari. Ukitumia tahadhari ifaayo, ili usitoe maana yako mwenyewe tofauti na inayokusudiwa katika kifungu hiki, ni uelewa gani unaweza kupata katika maelezo haya?

Malaika analia kwa sauti kuu, kama vile malaika watatu wa Ufunuo 14 na malaika wa Ufunuo 18 wanavyofanya. Huu ni wakati muhimu katika historia wakati kazi ya kanisa la masalio inapoanzishwa kwa ajili ya “‘watu, na mataifa, na lugha, na wafalme wengi’” (*Ufu. 10:11*).

Malaika anashikilia “kitabu kidogo”—inawezekana kitabu cha Danieli (*tazama Dan. 12:4*)—ambacho kimefunguliwa kwa mara ya kwanza katika vizazi vingi. Mguu wake mmoja ameuweka juu ya bahari na mwingine juu ya nchi. Hili linaweza kuwa linarejelea wazo kwamba ujumbe ni wa dunia yote, Dunia ya Kale na Mpya. Inaweza pia kurejelea wazo kwamba ujumbe huu ni kwa mataifa yote: wale wanaoishi juu ya nchi na wale wanaoishi katika bahari ya “Wamataifa.”

Ulimwengu, hatimaye, utaangazwa kwa utukufu wa Mungu, na ujumbe wa mwisho wa Ufunuo 14 unapelekwa kwa kila mtu. Kama vile kwa Israeli, agizo letu kama kanisa ni kuhubiri injili “‘katika ulimwengu wote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; hapo ndipo ule mwisho utakapokuja’” (*Mt. 24:14*).

Mungu anaipoleka historia ya mwanadamu kuelekea hitimisho lake kamili: mwisho wa falme za wanadamu na kutawazwa kwa kudumu kwa Kristo. Soma *Danieli 2:34, 35, 44, 45*. Biblia inaweka wazi kabisa, pasipo utata wowote, kwamba hizi falme zote za ulimwengu zitakomeshwa, bila kubakiza alama zao na urithi wao mbaya, na mahali pake patachukuliwa na ufalme wa Mungu wa milele, ambapo dhambi, mateso, magonjwa, uovu na kifo havitainuka tena.

Angalia jinsi unabii wa Danieli 2 na 7 ulivyotabiri kwa usahihi kuinuka na kuanguka kwa falme hizi zote za kidunia. Kwa nini usahihi huo, unastaajabisha ikiwa unafikiri kuhusu wakati kitabu cha Danieli kilipoandikwa, unapaswa kutusaidia kumtumaini katika ahadi ya ufalme wa mwisho na wa milele—wa Mungu?

Tafakari Zaidi: Soma Ellen G. White, “Mnara wa Babeli,” uk. 113–119, katika Wazee na Manabii, Sehemu ya Kwanza.

“Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, kwa maana mbingu za kwanza na nchi ya kwanza zimekwisha kupita.” *Ufunuo 21:1*. Moto unaowateketeza waovu unaisafisha dunia. Kila dalili ya laana inafagiliwa mbali. Hakuna jehanamu iwakayo milele itakayodumisha mbele ya waliokombolewa matokeo ya kutisha ya dhambi.

“Kumbukumbu moja tu itabaki: Mkombozi wetu atadumu kuwa na alama Zake za kusulubiwa. Katika kichwa Chake kilichojeruhiwa, ubavuni Mwake, mikono na miguu Yake, ndizo alama pekee za kazi ya kikatili iliyofanywa na dhambi. Nabii anasema, akimtazama Kristo katika utukufu Wake: “Mwangaza wake ulikuwa kama nuru; Alikuwa na mishale ya nuru ubavuni pake; Ndipo ulipofichwa uweza wake” (*Habakuki 3:4*). Ubavu ule uliochomwa mkuki ambapo ilitoka damu iliyompatanisha mwanadamu na Mungu—pale ndipo palipo na utukufu wa Mwokozi, pale “Ndipo ulipofichwa uweza wake.” “Uweza wa kuokoa,” kwa njia ya kafara ya ukombozi, alikuwa na nguvu za kutekeleza hukumu juu ya wale waliodhihaki neema ya Mungu. Na ishara za mateso Yake ndiyo heshima Yake ya juu kuliko vitu vyote; katika zama zote, milele na milele, majeraha ya Kalvari yataonesha sifa Yake na kutangaza uweza Wake.”—Ellen G. White, *Pambano Kuu*, uk. 555.

Maswali ya Kujadili:

① Hatimaye, mafanikio yote ya kidunia, haidhuru ni ya fahari kiasi gani, haidhuru ni makubwa kiasi gani, haidhuru ni ya kustaajabisha na adhimu kiasi gani, yatageuzwa kuwa mavumbi, majivu na hatimaye kushindwa milele. Hilo linajumuisha mambo yoyote makubwa na adhimu ya kidunia ambayo unaweza ukawa umeyatimiza au unayatimiza sasa. Kwa nini daima ni muhimu kuweka mtazamo huu akilini? Mtazamo huu unapaswa kukusaidiaje kuweka vipaumbele vyako sawa?

② Mtazame kwa makini mnyama wa baharini wa *Ufunuo 13:1–10*. Ni kwa njia zipi mnyama huyu ni matokeo ya asili ya mtazamo wa Babeli? Kwa wazi ni jumla ya “mataifa” yote ya wanadamu, kuanzia Babeli hadi mamlaka ya pembe ndogo. Ni sifa zipi za kila ufalme umeziona ambazo zimedumu kuwepo kwa muda wote? Ni kwa njia zipi ulimwengu bado unaakisi maadili ya Babeli au Rumi, kwa mfano?

③ Sisi kama Waadventista tunawekaje uwiano unaofaa kati ya kunifuata Bwana na kutii sheria za taifa lolote au serikali tunayoishi chini yake? Nini hutokea wakati utii kwa mmoja unaposababisha kutotii kwa mwingine?